

Bài 7

TÍCH CỰC THAM GIA CÁC HOẠT ĐỘNG CHÍNH TRỊ – XÃ HỘI

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC

1. Về kiến thức

HS hiểu các loại hình hoạt động chính trị – xã hội, sự cần thiết tham gia các hoạt động chính trị – xã hội vì lợi ích, ý nghĩa của nó.

2. Về kĩ năng

HS có kĩ năng tham gia các hoạt động chính trị – xã hội, qua đó hình thành kĩ năng hợp tác, tự khẳng định bản thân trong cuộc sống cộng đồng.

3. Về thái độ

Hình thành ở HS niềm tin yêu vào cuộc sống, tin vào con người, mong muốn được tham gia các hoạt động của lớp, của trường và xã hội.

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

1. Về nội dung

HS cần hiểu mấy vấn đề sau đây :

– Hoạt động chính trị - xã hội trước hết là những hoạt động liên quan đến việc xây dựng và bảo vệ Nhà nước như : hoạt động của cán bộ, công chức trong các cơ quan nhà nước ; hoạt động của người lao động trong các doanh nghiệp, của người nông dân ở nông thôn nhằm tạo ra của cải vật chất cho xã hội ; hoạt động giữ gìn an ninh, trật tự, an toàn xã hội.

– Hoạt động chính trị – xã hội khác, như : các hoạt động nhân đạo, hoạt động từ thiện liên quan đến con người, đem lại niềm vui, giúp đỡ người khác như :

- + Hoạt động của Hội Chữ thập đỏ ;
- + Phong trào Trần Quốc Toản ;
- + Phong trào đền ơn, đáp nghĩa ;
- + Hiến máu nhân đạo ;

- + Chăm sóc giúp đỡ người tàn tật, cô đơn, những người bị rủi ro trong chiến tranh, thiên tai v.v...
- Hoạt động chính trị – xã hội còn là những hoạt động do các tổ chức chính trị – xã hội tổ chức, nhằm xây dựng môi trường tự nhiên, môi trường xã hội, tạo điều kiện thuận lợi nhất để con người được phát triển.
 - + Giữ gìn vệ sinh môi trường sống ;
 - + Tham gia phòng chống các tệ nạn xã hội ;
 - + Chống chiến tranh, bạo lực, giữ gìn hoà bình ;
 - + Xây dựng tình đoàn kết ở cộng đồng và dân tộc ;
 - + Tham gia các ngày hội của dân tộc và nhân loại.
- Hoạt động chính trị – xã hội còn là sự tự nguyện tham gia vào các tổ chức quần chúng, tổ chức chính trị như Đảng, Đoàn, Công đoàn, Đội, các hội khoa học v.v... nhằm phát huy sức mạnh của toàn dân, thực hiện nhiệm vụ chính trị của Đảng và Nhà nước trong việc bảo vệ Tổ quốc, phát triển kinh tế – xã hội.
 - HS cần hiểu ý nghĩa của những hoạt động chính trị – xã hội.
 - + Hoạt động chính trị – xã hội trước hết là điều kiện, thời cơ cho mỗi cá nhân phát triển nhân cách, nhất là các giá trị và năng lực.
 - + Đem lại cho mọi người niềm vui, sự an ủi về tinh thần, giảm bớt những khó khăn về vật chất.
 - + Tích cực tham gia hoạt động chính trị – xã hội sẽ thiết lập được quan hệ lành mạnh giữa người với người, phát huy được những truyền thống đạo đức tốt đẹp của dân tộc góp phần xây dựng xã hội công bằng, dân chủ, văn minh.
 - HS cần hình thành được niềm tin yêu vào con người, tin vào chế độ xã hội chủ nghĩa, có ý thức thường xuyên mong muốn, tích cực, tự giác, chủ động, sáng tạo tham gia các hoạt động xã hội do trường, lớp và các tổ chức xã hội tổ chức.
 - Lưu ý chỉ cần cho HS ghi một số ý chính như :
 - + Mỗi người cần tự giác tích cực tham gia các hoạt động chính trị – xã hội vì trước hết bản thân được phát triển mọi mặt, được mọi người yêu quý, góp phần xây dựng quan hệ xã hội tốt đẹp hơn.

- + HS cần tham gia tích cực các hoạt động do Đội, Đoàn, nhà trường tổ chức.
- + Bản thân phải có kế hoạch làm việc để các hoạt động không ảnh hưởng đến kế hoạch học tập, lao động ở nhà.

2. Về phương pháp

– Kết hợp sử dụng các phương pháp dạy học. Khi dạy bài này nên kết hợp phương pháp thảo luận, giải quyết vấn đề với việc để HS vạch kế hoạch hoạt động chung của lớp.

– Kết hợp với chương trình HĐGD NGLL để tổ chức các hoạt động nhằm hình thành ở HS tình cảm, niềm tin và rèn luyện kỹ năng tổ chức các hoạt động chính trị – xã hội.

– Hướng dẫn HS tìm hiểu những tấm gương người tốt việc tốt của địa phương và của đất nước để làm sáng tỏ nội dung và ý nghĩa của các hoạt động chính trị – xã hội.

3. Tài liệu và phương tiện

- SGK, SGV GDCD 8.
- Sưu tầm các sự kiện ở địa phương, những tấm gương của những cựu HS của trường đã thành đạt, có cống hiến cho xã hội.
- Chuẩn bị một số giấy, bút để HS thảo luận.
- Sử dụng băng hình, tranh, ảnh có nội dung về hoạt động của thanh niên tình nguyện, phong trào thanh niên, HS, sinh viên tham gia các phong trào chống tệ nạn xã hội, giữ trật tự an ninh, hiến máu nhân đạo...

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CHỦ YẾU

Hoạt động 1 : Giới thiệu bài học.

Ngoài cách đặt vấn đề như trong SGK, GV có thể giới thiệu để nêu bật trọng tâm của bài là ý nghĩa của việc tham gia các hoạt động chính trị – xã hội đối với sự phát triển nhân cách của mỗi cá nhân và góp phần xây dựng quan hệ con người với con người trong một xã hội công bằng, dân chủ, văn minh.

- Có thể cho xem một đoạn băng hình về tình trạng tắc nghẽn giao thông.

– Có thể để HS đóng vai một tình huống : Vì không tuân theo Luật Giao thông đường bộ đã xảy ra tai nạn trên đường. Trên đường đi học, gặp cảnh đó, em sẽ ứng xử như thế nào ? Việc không tuân thủ Luật Giao thông đường bộ đã có tác hại gì ?

Hoạt động 2 : *Giúp cho HS hiểu : Hoạt động chính trị – xã hội bao gồm những lĩnh vực nào ? HS THCS có thể tham gia những hoạt động nào ? Kết hợp với thảo luận, HS làm bài tập 1 trong SGK.*

– Có thể thảo luận cả lớp, hoặc chia nhóm thảo luận.

– GV tóm tắt lại : có 3 loại hoạt động quan trọng đó là :

- + Hoạt động trong việc xây dựng và bảo vệ Nhà nước, bảo vệ chế độ chính trị, trật tự, an ninh xã hội như : lao động sản xuất nông nghiệp, công nghiệp... ; tham gia giữ gìn trật tự trị an ở địa phương, ở trường, thực hiện nghĩa vụ quân sự v.v...
- + Hoạt động giao lưu giữa con người với con người như các hoạt động nhân đạo, từ thiện giúp đỡ con người trong hoàn cảnh khó khăn ; các hoạt động giữ gìn, bảo vệ môi trường tự nhiên, môi trường văn hoá xã hội nhằm tạo ra môi trường sống lành mạnh thuận lợi nhất cho con người.
- + Hoạt động của các đoàn thể quần chúng, tổ chức chính trị (Đội, Đoàn, Hội, các hoạt động của câu lạc bộ...) nhằm phát triển cá nhân, xây dựng các tập thể, đóng góp vào công việc chung của xã hội.

Hoạt động 3 : *Thảo luận nhóm giúp HS tìm hiểu ý nghĩa, lợi ích của việc tích cực tham gia vào các hoạt động chính trị – xã hội.*

– Thảo luận làm bài tập 2, 3 trong SGK.

– Chia nhóm thảo luận :

- + Xác định động cơ của việc tham gia hoạt động chính trị – xã hội.
- + Tích cực tham gia các hoạt động thì có lợi, có hại gì đối với : Bản thân và người khác ; Việc xây dựng quan hệ xã hội, củng cố chế độ chính trị ; Xây dựng, bảo vệ môi trường, phát triển kinh tế văn hoá v.v...

– GV tóm tắt lại : Đây là yêu cầu chính của bài, vì HS có hiểu ý nghĩa, lợi ích của việc tích cực tham gia các hoạt động chính trị – xã hội thì bản thân các em mới xác định đúng động cơ giúp nhau trong học tập, trong công việc của trường, của xã hội.

Hoạt động 4 : *Thảo luận nhóm, giúp HS biết vạch kế hoạch và tự giác, chủ động thực hiện các hoạt động chính trị – xã hội.*

– Tổ chức thảo luận nhóm, hoặc thảo luận cả lớp bài tập 3 trong SGK.

– HS có thể đưa ra nhiều phương án. Song, phương án tốt nhất là cần phải đi cổ động cho ngày bầu cử. Sau khi đi về, tập trung chuẩn bị bài.

– GV kết luận : Để làm việc có kế hoạch và tự giác, chủ động thực hiện các hoạt động chính trị – xã hội, HS cần :

+ Xây dựng kế hoạch đảm bảo cân đối các nội dung học tập, việc nhà, hoạt động của Đội, của Đoàn, của trường để không bỏ sót.

+ Nhắc nhở lẫn nhau.

+ Biết điều chỉnh kế hoạch khi cần thiết.

+ Thường xuyên đấu tranh với bản thân để chống lại tư tưởng ngại khó, tính ích kỉ, tính thiếu kỉ luật, tính “bóc đồng” của tuổi trẻ : thích thì làm, gặp khó khăn thì chán nản...

Hoạt động 5 : *Giao nhiệm vụ về nhà cho HS.*

– Tự đánh giá bản thân khi tham gia các hoạt động chính trị – xã hội ở mức độ nào theo một số tiêu chí sau đây :

– Trong học tập :

+ Hoàn toàn tự giác, không để ai phải nhắc nhở, không quay cóp... được *10 điểm* ; Còn phải nhắc nhở được *5 điểm* ; Còn quay cóp khi làm bài kiểm tra được *1 điểm*.

+ Biết giúp đỡ bạn trong học tập được *10 điểm* ; Chưa quan tâm đến bạn được *4 điểm*.

Nếu tổng cộng em được *20 điểm*, thì em là người rất đáng khen, đáng tự hào. Nếu tổng cộng em được dưới *10 điểm*, em cần phải phấn đấu thêm.

– Trong việc nhà :

+ Hoàn toàn tự giác, tích cực được *20 điểm* ; Còn phải nhắc nhở, còn quên việc phải làm được *10 điểm*.

+ Bố mẹ hoàn toàn hài lòng về em được **20 điểm** ; Đôi khi bố mẹ còn chưa vui về em được **10 điểm**.

Nếu tổng cộng em được **40 điểm** thì em thực sự hạnh phúc và cha mẹ đáng tự hào về em. Còn tổng cộng được **20 điểm** thì cần thường xuyên kiểm tra lại và cố gắng thêm chút nữa trong công việc gia đình.

– Trong việc tham gia các hoạt động chính trị – xã hội :

+ Hoàn toàn tự giác, tích cực tham gia được **40 điểm**.

+ Còn phải đôn đốc, không tham gia đầy đủ được **20 điểm**.

+ Luôn tìm cách lẩn tránh, thỉnh thoảng mới tham gia được **10 điểm**.

Nếu em được **40 điểm** thì chắc chắn em được mọi người yêu thương, quý trọng. Nếu được **10 điểm** thì cần rèn luyện thêm ý thức tập thể, tích cực tham gia các công việc của tập thể và xã hội.

Tổng hợp :

– Nếu cả 3 lĩnh vực em được **100 điểm** và được các bạn đồng tình với đánh giá của em thì em rất đáng khen.

– Nếu được **50 điểm** thì cũng đã có ý thức, nhưng cần phấn đấu thêm.

– Nếu em chỉ được **40 điểm** thì cần nghiêm khắc hơn với bản thân trong việc rèn luyện để trở thành con ngoan, trò giỏi, để được mọi người yêu quý hơn.